

Αθήνα, 17.06.2026

Α.Π: 57

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ
Δ/νση: Φραγκούδη 11 & Αλεξάνδρου
Πάντου, Καλλιθέα, 176 71 Αθήνα
E-mail: spokesman@primeminister.gr

Προς:
Τη Βουλή των Ελλήνων
Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού
Ελέγχου Τμήμα Ερωτήσεων &
ΑΚΕ

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. πρωτ. 418/22.04.2026 ΑΚΕ, με θέμα: «Προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των οικογενειών θυμάτων από την προβολή σκληρού και τραυματικού περιεχομένου στα μέσα ενημέρωσης»»

Σε απάντηση της υπ' αριθμ. πρωτ. 418/22.04.2026 ΑΚΕ ανεξάρτητων βουλευτών, και κατά το μέρος που άπτεται των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Επικοινωνίας και Ενημέρωσης, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, η οποία κατοχυρώνεται στο άρθρο 2 παρ. 1 του Συντάγματος ως πρωταρχική υποχρέωση της Πολιτείας, αποτελεί σταθερή προτεραιότητα κατά τη διαμόρφωση και την εφαρμογή του ρυθμιστικού πλαισίου του οπτικοακουστικού τομέα. Η Κυβέρνηση αντιμετωπίζει με ιδιαίτερη σοβαρότητα το ζήτημα της προβολής σκληρού ή τραυματικού περιεχομένου, ιδίως όταν αυτό σχετίζεται με την απώλεια ανθρώπινης ζωής και ενδέχεται να επιφέρει δευτερογενή θυματοποίηση των οικείων των θυμάτων. Η αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού επιδιώκεται με σεβασμό τόσο στη συνταγματικά κατοχυρωμένη ελευθερία του Τύπου (άρθρο 14 του Συντάγματος) όσο και στη λειτουργική ανεξαρτησία των αρμόδιων ανεξάρτητων αρχών, και ιδίως του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης.

Επί της ουσίας των τιθέμενων ερωτημάτων, και ιδίως ως προς το ισχύον κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο, σημειώνεται ότι η ελληνική νομοθεσία διαθέτει ένα συμπαγές και ανθεκτικό πλέγμα κανόνων αναφορικά με την εποπτεία και τον έλεγχο του οπτικοακουστικού περιεχομένου των μέσων ενημέρωσης, το οποίο εκτείνεται από το συνταγματικό επίπεδο έως την πρωτογενή νομοθεσία, τους κώδικες δεοντολογίας και το ενωσιακό δίκαιο.

Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 15 του Συντάγματος, ο έλεγχος και η επιβολή των διοικητικών κυρώσεων στη ραδιοφωνία και την τηλεόραση υπάγονται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης (Ε.Σ.Ρ.), το οποίο, μεταξύ άλλων, διασφαλίζει τον σεβασμό της ανθρωπίνης αξιοπρέπειας και την προστασία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας.

Περαιτέρω, με το άρθρο 9 του ν. 4779/2021 (Α' 27), με τον οποίο ενσωματώθηκε στην εθνική νομοθεσία η Οδηγία (ΕΕ) 2010/13 για τις υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία (ΕΕ) 2018/1808 και για την εφαρμογή του οποίου αρμόδια Αρχή είναι το Ε.Σ.Ρ., προβλέπεται, μεταξύ άλλων, ότι οι υπηρεσίες οπτικοακουστικών μέσων που ενδέχεται να είναι επιβλαβείς για τη σωματική, ψυχική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων παρέχονται κατά τρόπο που να διασφαλίζει ότι, υπό κανονικές συνθήκες, οι ανήλικοι δεν θα τις ακούν ούτε θα τις βλέπουν, ενώ το πλέον επιβλαβές περιεχόμενο, όπως η αδικαιολόγητη βία και η πορνογραφία, υπόκειται στα αυστηρότερα μέτρα. Επιπλέον, δεν επιτρέπεται η δραματοποίηση και η δραματοποιημένη παρουσίαση πληροφοριών, ειδήσεων, απόψεων ή δηλώσεων κατά τη μετάδοση των προγραμμάτων, ενώ οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας οφείλουν να μη μεταδίδουν σκηνές φυσικής, λεκτικής ή ψυχολογικής βίας στα ενημερωτικά προγράμματα, εάν αυτό δεν είναι αναγκαίο για την ενημέρωση του κοινού για συγκεκριμένο γεγονός.

Παράλληλα, το άρθρο 6 του ίδιου νόμου προβλέπει ότι οι πάροχοι υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, οι πάροχοι υπηρεσιών πλατφόρμας διαμοιρασμού βίντεο, καθώς και οι πάροχοι υπηρεσιών διαφήμισης και επικοινωνίας, και ενώσεις αυτών, ενθαρρύνονται στη θέσπιση εθνικών κωδίκων δεοντολογίας με στόχο, ιδίως, την περαιτέρω προστασία των καταναλωτών, των ανηλίκων, καθώς και της δημόσιας υγείας και του υγιούς ανταγωνισμού.

Οι Κώδικες Δεοντολογίας των Δημοσιογραφικών Ενώσεων, όπως της Ε.Σ.Η.Ε.Α. και, ειδικότερα, οι «Αρχές Δεοντολογίας του Δημοσιογραφικού Επαγγέλματος», προβλέπουν την υποχρέωση του δημοσιογράφου να αντιμετωπίζει με διακριτικότητα και ευαισθησία τους πολίτες, όταν αυτοί βρίσκονται σε κατάσταση πένθους, ψυχικού κλονισμού και οδύνης, ενώ οι παραβάσεις των υποχρεώσεων αυτών ελέγχονται από τα Πειθαρχικά Συμβούλια της Ε.Σ.Η.Ε.Α.

Ιδιαίτερη σημασία έχει το π.δ. 77/2003 (Α' 75/28.03.2003) «Κώδικας δεοντολογίας ειδησεογραφικών και άλλων δημοσιογραφικών και πολιτικών εκπομπών», το οποίο, στο άρθρο 7, ορίζει ότι πρέπει να αποφεύγεται κάθε αδιάκριτη παρέμβαση σε προσωπικό πόνο ή πένθος και, ιδίως, η παρουσίαση σκηνών ή ατόμων σε στιγμές πένθους, οδύνης, απόγνωσης ή αγανάκτησης. Περαιτέρω, το άρθρο 10 προστατεύει τους ανηλίκους ως θεατές, μάρτυρες, θύματα ή θύτες, το άρθρο 11 διασφαλίζει ότι δεν δημοσιοποιούνται έγγραφα ή άλλα στοιχεία που γίνονται γνωστά στις αρμόδιες αρχές κατά το στάδιο της προκαταρκτικής εξέτασης, της έκτακτης προανάκρισης και, γενικότερα, της ποινικής διαδικασίας, το άρθρο 12 εξειδικεύει ότι οι τηλεοπτικοί φορείς, κατά την ενημέρωση για συγκεκριμένο γεγονός, οφείλουν να μη μεταδίδουν σκηνές βίας, καθώς και σκηνές βάνουσης μεταχείρισης ανθρώπων ή ζώων ή ακραίας αντικοινωνικής συμπεριφοράς, εκτός αν είναι απολύτως απαραίτητες για την ευαισθητοποίηση

του κοινού, και το άρθρο 13 απαγορεύει τη δραματοποιημένη αναπαράσταση των γεγονότων κατά τη μετάδοση των δελτίων ειδήσεων ή άλλων ενημερωτικών εκπομπών.

Επιπλέον, το άρθρο 25 του ν. 5005/2022 «Ενίσχυση δημοσιότητας και διαφάνειας στον έντυπο και ηλεκτρονικό Τύπο — Σύσταση ηλεκτρονικών μητρώων εντύπου και ηλεκτρονικού Τύπου» προβλέπει τη σύσταση ειδικής Επιτροπής για την τήρηση των αρχών της δημοσιογραφικής ηθικής και δεοντολογίας, αποτελούμενης από εννέα (9) μέλη, ήτοι εκπροσώπους ενώσεων Συντακτών, ενώσεων ιδιοκτητών μέσων ενημέρωσης, του Ε.Σ.Ρ., ακαδημαϊκούς, καθώς και εκπρόσωπο του κοινωφελούς «Ιδρύματος Προαγωγής Δημοσιογραφίας Αθανασίου Βασιλείου Μπότση» ως Πρόεδρο. Για την κρίση της Επιτροπής λαμβάνονται υπόψη οι ισχύοντες Κώδικες Επαγγελματικής Ηθικής και Δεοντολογίας των δημοσιογράφων, ιδίως ο Κώδικας της Ε.Σ.Η.Ε.Α., ο Κώδικας Δεοντολογίας της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ενώσεων Συντακτών (Π.Ο.Ε.Σ.Υ.), καθώς και ο Παγκόσμιος Χάρτης Δημοσιογραφικής Δεοντολογίας.

Σε επίπεδο ψηφιακού περιβάλλοντος, ο Κανονισμός (ΕΕ) 2022/2065 (Πράξη για τις Ψηφιακές Υπηρεσίες), στο άρθρο 34, προβλέπει ότι οι πάροχοι πολύ μεγάλων επιγραμμικών πλατφορμών και πολύ μεγάλων επιγραμμικών μηχανών αναζήτησης εντοπίζουν, αναλύουν και αξιολογούν επιμελώς κάθε συστημικό κίνδυνο στην Ένωση που απορρέει από τον σχεδιασμό ή τη λειτουργία των υπηρεσιών τους, στους οποίους περιλαμβάνονται οι αρνητικές επιπτώσεις ως προς την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ιδιωτικότητας και της οικογενειακής ζωής, της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, της ελευθερίας έκφρασης και πληροφόρησης, καθώς και ως προς την προστασία των ανηλίκων και τη σωματική και πνευματική ευεξία του ατόμου. Ο εν λόγω Κανονισμός ενσωματώθηκε στην ελληνική νομοθεσία με τον ν. 5099/2024, που ορίζει ως Συντονιστή Ψηφιακών Υπηρεσιών την Εθνική Επιτροπή Τηλεπικοινωνιών και Ταχυδρομείων (Ε.Ε.Τ.Τ.) και ως αρμόδιες αρχές, κατά περίπτωση, το Ε.Σ.Ρ. και την Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα (Α.Π.Δ.Π.Χ.).

Τέλος, το άρθρο 85 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 για την Προστασία Δεδομένων, καθώς και το αντίστοιχο άρθρο 28 του ν. 4624/2019, προβλέπουν ειδικές προϋποθέσεις για την επεξεργασία προσωπικών δεδομένων, στον βαθμό που είναι αναγκαίο να συμβιβαστεί το δικαίωμα στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα με το δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης και πληροφόρησης, συμπεριλαμβανομένης της επεξεργασίας για δημοσιογραφικούς σκοπούς και για σκοπούς ακαδημαϊκής, καλλιτεχνικής ή λογοτεχνικής έκφρασης.

Ως προς τα αιτούμενα στοιχεία ελέγχων και κυρώσεων, σημειώνεται ότι, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15 παρ. 2 του Συντάγματος και στον ν. 2863/2000, η αξιολόγηση συγκεκριμένου μεταδιδόμενου περιεχομένου και η επιβολή των προβλεπόμενων διοικητικών κυρώσεων ανήκουν στην αποκλειστική αρμοδιότητα του Ε.Σ.Ρ. ως ανεξάρτητης αρχής, η οποία ενεργεί αυτεπαγγέλτως και κατόπιν καταγγελιών. Σύμφωνα με τα στοιχεία που τηρεί η Αρχή, για τη χρονική περίοδο που αφορά η Ερώτηση εξεδόθησαν συνολικά διακόσιες τριάντα μία (231) αποφάσεις της Ολομέλειας κατά το έτος 2024, τριακόσιες εννέα (309) αποφάσεις κατά το έτος 2025 και εκατόν είκοσι τέσσερις (124) αποφάσεις έως τις 14.05.2026. Σημαντικό μέρος των

αποφάσεων αυτών αφορά παραβάσεις των άρθρων 5, 7, 10, 11 και 12 του π.δ. 77/2003, με αντικείμενο, μεταξύ άλλων, την προσβολή της προσωπικότητας και της μνήμης θυμάτων, την παραβίαση του τεκμηρίου αθωότητας, τη δραματοποιημένη παρουσίαση γεγονότων και την πρόκληση πόνου στους οικείους των εικονιζομένων προσώπων, με επιβληθέντα πρόστιμα που κλιμακώνονται αναλόγως της βαρύτητας της παράβασης. Επιπλέον, το Ε.Σ.Ρ. έχει εκδώσει στοχευμένες ανακοινώσεις προς το σύνολο των παρόχων σε περιπτώσεις τραγικών συμβάντων — ιδίως την υπ' αριθμ. πρωτ. 3028/13.05.2026 Ανακοίνωση της Προέδρου του — καλώντας σε αυστηρή τήρηση των κανόνων δεοντολογίας, στον σεβασμό της μνήμης των θανόντων και στην αποφυγή πρόκλησης πόνου στους οικείους και δευτερογενούς θυματοποίησης.

Ως προς τη διασφάλιση της κατά προτεραιότητα ενημέρωσης των συγγενών από τις αρμόδιες αρχές πριν από οποιαδήποτε δημοσιοποίηση, επισημαίνεται ότι το σχετικό πλαίσιο εμπίπτει πρωτίστως στην αρμοδιότητα του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη και των δικτυικών αρχών, οι οποίες εφαρμόζουν τις προβλεπόμενες στον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας και στον ν. 4478/2017 (Α' 91, ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/29/ΕΕ για τη θέσπιση ελάχιστων προτύπων σχετικά με τα δικαιώματα, την υποστήριξη και την προστασία των θυμάτων της εγκληματικότητας) διαδικασίες ταυτοποίησης και ενημέρωσης των οικείων. Ως προς δε το σκέλος της δημοσιοποίησης, το ισχύον πλαίσιο δεοντολογίας, και ιδίως το άρθρο 11 του π.δ. 77/2003 σε συνδυασμό με τους Κώδικες των δημοσιογραφικών ενώσεων, επιβάλλει ήδη τη μη πρόωγη αποκάλυψη στοιχείων ταυτότητας πριν από την ολοκλήρωση των επίσημων διαδικασιών, η δε τήρησή του ελέγχεται κατά τα ανωτέρω από το Ε.Σ.Ρ. και τα οικεία Πειθαρχικά Συμβούλια.

Ως προς την περαιτέρω ενίσχυση της εποπτείας και του πλαισίου προστασίας, σημειώνεται ότι το Ε.Σ.Ρ. έχει ήδη συγκροτήσει, με την υπ' αριθμ. 10/2026 απόφαση της Προέδρου του, ειδική Επιτροπή Ελέγχου Περιεχομένου Προγράμματος, καθώς και Επιτροπή ανεύρεσης και ελέγχου προβαλλόμενου από ηλεκτρονικούς ιστοτόπους και πλατφόρμες οπτικοακουστικού υλικού, ενισχύοντας τη συστηματική παρακολούθηση του περιεχομένου. Παράλληλα, βρίσκεται σε εξέλιξη η επεξεργασία και ολοκλήρωση του Σχεδίου Κώδικα Δεοντολογίας Οπτικοακουστικών και Ραδιοφωνικών Προγραμμάτων, καθώς και του αντίστοιχου Σχεδίου για τις εμπορικές ανακοινώσεις, που έχουν καταρτιστεί από το Ε.Σ.Ρ. προς έκδοση σχετικού Προεδρικού Διατάγματος κατά το άρθρο 51 παρ. 7 του ν. 4779/2021.

Επιπροσθέτως, για την αποτελεσματικότερη άσκηση των διευρυμένων αρμοδιοτήτων του Ε.Σ.Ρ., προβλέπεται η ενίσχυση της Αρχής με τριάντα πέντε (35) νέες οργανικές θέσεις προσωπικού στο πλαίσιο του προσφάτως ψηφισθέντος Ν. 5308/2026 για την αδειοδότηση των περιφερειακών τηλεοπτικών σταθμών. Πρόκειται για αύξηση 62% του συνολικού ανθρώπινου δυναμικού του Συμβουλίου, γεγονός που σηματοδοτεί την αξία που προσδίδει η Κυβέρνηση στην ενίσχυση του ΕΣΡ όχι απλώς στο πλαίσιο μιας αδειοδοτικής διαδικασίας, αλλά συνολικά ως προς τις σημαντικές αρμοδιότητες που καλείται να επιτελέσει. Η Γενική Γραμματεία Επικοινωνίας και Ενημέρωσης παρακολουθεί συστηματικά την εφαρμογή του ισχύοντος πλαισίου και την εξέλιξη

του ενωσιακού κεκτημένου, ιδίως κατόπιν της θέσης σε ισχύ του Κανονισμού (ΕΕ) 2024/1083 (European Media Freedom Act) και των μέτρων εφαρμογής του με τον ν. 5253/2025 (Α' 212), στο πλαίσιο του οποίου διασφαλίζεται η πλήρης ελεγκτική και κυρωτική αρμοδιότητα του Ε.Σ.Ρ. επί του συνόλου των παρόχων υπηρεσιών μέσων επικοινωνίας, ανεξαρτήτως μέσου ή τεχνολογίας μετάδοσης. Στην ίδια κατεύθυνση προωθούνται στοχευμένες δράσεις παιδείας στα μέσα και ενίσχυσης της επαγγελματικής αυτορρύθμισης, με γνώμονα την ισόρροπη προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και της ελευθερίας του Τύπου.

Στον βαθμό που θα μπορούσα να σχολιάσω προσωπικά το ζήτημα, κατά τον υπογράφο, ευθύνη για την προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των οικογενειών θυμάτων από την προβολή σκληρού και τραυματικού περιεχομένου στα μέσα ενημέρωσης ασφαλώς φέρουν και τα ίδια τα ΜΜΕ. Σας επισημαίνω επισημαίνω πρόσφατη από 13.5.2026 δημόσια δήλωσή μου σχετικά με τον τρόπο που διάφορα μέσα επέλεξαν να καλύψουν ένα πρόσφατο τραγικό περιστατικό που απασχόλησε έντονα την κοινή γνώμη, για το οποίο μάλιστα και το ΕΣΡ εξέδωσε δημόσια ανακοίνωση, ενώ και η Δικαιοσύνη ξεκίνησε ποινική προκαταρκτική εξέταση.

Συμπερασματικά, το υφιστάμενο κανονιστικό πλαίσιο, σε συνδυασμό με τις διευρυμένες αρμοδιότητες των αρμόδιων ανεξάρτητων αρχών για την εποπτεία και τον έλεγχο των μέσων ενημέρωσης, συνιστά ένα ισχυρό και επαρκές πλαίσιο προστασίας, ικανό να διαφυλάξει την ανθρώπινη αξιοπρέπεια και να επιβάλει τις προσήκουσες κυρώσεις σε κάθε περίπτωση παραβίασής της. Η Κυβέρνηση παρακολουθεί διαρκώς την αποτελεσματικότητα του πλαισίου αυτού και παραμένει προσηλωμένη στη συνεχή ενίσχυσή του, με γνώμονα την ισόρροπη προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, της ιδιωτικής και οικογενειακής ζωής και της ελευθερίας της ενημέρωσης.

Ο ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ

ΠΑΥΛΟΣ ΜΑΡΙΝΑΚΗΣ